

3. Sigui la funció $f(x) = x^3 - x^2$.

a) Trobeu l'equació de la recta tangent a la gràfica i que és paral·lela a la recta d'equació $x + 3y = 0$.

[1 punt]

b) Calculeu, si n'hi ha, els punts de la gràfica en què la funció presenta un màxim o mínim relatiu o un punt d'inflexió.

[1 punt]

Buscatusclases

Solució:

- a) El pendent de la recta $x + 3y = 0$, és a dir $y = (-1/3)x$, és $-1/3$. Per a trobar una recta tangent paral·lela, cal trobar els punts en què la derivada de la funció és igual a $-1/3$.

$$f'(x) = 3x^2 - 2x$$

$$3x^2 - 2x = -\frac{1}{3}, \text{ per tant } 9x^2 - 6x + 1 = 0.$$

Resolent l'equació de segon grau, obtenim $x = \frac{1}{3}$.

Per a trobar la recta tangent demanada:

$$f'\left(\frac{1}{3}\right) = 3 \cdot \frac{1}{9} - 2 \cdot \frac{1}{3} = -\frac{1}{3} \text{ (com ja sabíem)}$$

$$f\left(\frac{1}{3}\right) = \frac{1}{27} - \frac{1}{9} = -\frac{2}{27}$$

L'equació de la recta tangent és: $y + \frac{2}{27} = -\frac{1}{3}\left(x - \frac{1}{3}\right)$ o, desenvolupant,

$$\boxed{y = \frac{-x}{3} + \frac{1}{27}}, \text{ o alternativament, } \boxed{9x + 27y = 1}.$$

- b) Per a calcular els punts de màxim o mínim i les inflexions ens cal tenir les derivades

$$f(x) = x^3 - x^2$$

$$f'(x) = 3x^2 - 2x$$

$$f''(x) = 6x - 2$$

Per a calcular els candidats a màxim o mínim, resollem $f'(x)=0$, i obtenim $x = 0$ i $x = \frac{2}{3}$

Per a classificar aquests punts singulars, els substituïm a la derivada segona:

$f''(0) = -2 < 0$, per tant, en $x = 0$ la funció té un màxim relatiu, $M = (0,0)$.

$f''\left(\frac{2}{3}\right) = 2 > 0$, per tant, en $x = \frac{2}{3}$ la funció té un mínim relatiu, $m = \left(\frac{2}{3}, -\frac{4}{27}\right)$.

Per a obtenir els candidats a inflexió, resollem $f'''(x)=0$, i obtenim $x = \frac{1}{3}$.

Per a decidir si és inflexió, mirem el signe de la derivada segona a l'entorn de l'abscissa $x = \frac{1}{3}$.

$$f''(x) = 6x - 2$$

$$\left(-\infty, \frac{1}{3}\right), \quad f'' < 0,$$

$$\left(\frac{1}{3}, +\infty\right), \quad f'' > 0,$$

per tant, en $x = \frac{1}{3}$ hi ha un canvi de concavitat i, per tant, en aquest punt tenim l'única inflexió, $I = \left(\frac{1}{3}, -\frac{2}{27}\right)$.

Observació: A l'enunciat es demana "els punts de la gràfica", per tant, cal explicitar l'abscissa i l'ordenada dels punts. En el cas de contestar correctament només les abscisses, s'aplicarà **només una vegada** la penalització de 0,25 punts.

3. Sigui la funció $f(x) = a \cdot e^{-x^2+bx}$, amb $a \neq 0$ i $b \neq 0$.

a) Calculeu els valors de a i de b que fan que la funció tingui un extrem relatiu en el punt $(1, e)$.

[1 punt]

b) Per al cas $a = 3$ i $b = 5$, calculeu l'asíptota horitzontal de la funció f quan x tendeix a $+\infty$.

[1 punt]

Buscatusclases

Solució:

a) Per tal que la funció tingui un extrem relatiu en el punt $(1, e)$ cal que la derivada primera de la funció f s'anul·li en el punt d'abscissa $x = 1$ i que la imatge de la funció en aquest punt sigui e , és a dir, $f'(1) = 0$ i $f(1) = e$.

$$f(x) = a \cdot e^{-x^2+bx}$$

$$f'(x) = a(-2x + b)e^{-x^2+bx}$$

$$f'(1) = a(-2 + b)e^{-1+b} = 0$$

$$f(1) = ae^{-1+b} = e$$

De la primera igualtat com que $e^{-1+b} \neq 0$ aleshores deduïm que $a = 0$ o $b = 2$. Ara bé, si $a = 0 \Rightarrow f(x) = 0$, per a qualsevol valor de x , per tant tenim que $b = 2$ i si substituïm a la segona equació obtenim $f(1) = ae^{-1+2} = ae = e$ d'on deduïm que $a = 1$.

b) Si $a = 3$ i $b = 5$ aleshores tenim $f(x) = 3 \cdot e^{-x^2+5x}$.

Per a calcular l'asíptota horitzontal quan x tendeix a $+\infty$, hem de calcular $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$.

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} 3 \cdot e^{-x^2+5x} = 3 \cdot e^{-\infty} = 0.$$

Per tant, la funció té una asíptota horitzontal en l'eix de les x 's, $y = 0$.

4. Sabem que una funció $f(x)$ està definida per a tots els nombres reals i que és derivable dues vegades. Sabem també que té un punt d'inflexió en el punt d'abscissa $x = 2$, que l'equació de la recta tangent a la gràfica de la funció $f(x)$ en aquest punt és $y = -124x + 249$ i que $f(-3) = -4$.

a) Calculeu $f''(2)$, $f'(2)$ i $f(2)$.

[1 punt]

b) Calculeu $\int_{-3}^2 f'(x)dx$.

[1 punt]

Buscatusclases

Solució:

a) Si la funció f té una inflexió en el punt d'abscissa $x = 2 \Rightarrow \boxed{f''(2) = 0}$.

El pendent de la recta tangent és la derivada, per tant si $y = -124x + 249$ és la recta tangent en $x = 2 \Rightarrow \boxed{f'(2) = -124}$. I la recta tangent coincideix amb la funció en el punt $x = 2 \Rightarrow \boxed{f(2) = -124 \cdot 2 + 249 = 1}$.

b) Apliquem la regla de Barrow tenint en compte que la funció f és una primitiva de la funció f' .

$$\int_{-3}^2 f'(x) dx = f(x) \Big|_{-3}^2 = f(2) - f(-3).$$

Per tant $\boxed{\int_{-3}^2 f'(x) dx = 1 - (-4) = 5}$.